

EUROPA-NÆVNETS ÅRSBERETNING 2020
inklusive opgørelse af tilskud 2018 - 2020

København maj 2021

1. Europa-Nævnets forord

Med finanslovens vedtagelse blev Europa-Nævnets tilskud sikret for en fireårig periode fra 2020 til og med 2023.

Et nyt Europa-Nævn blev samtidig beskikket fra 1. januar 2020 til og med 31. december 2023. Det var en god anledning til at gennemgå nævnets virksomhed, kommunikation og strategi.

I 2020 arbejdede vi derfor intensivt med at formulere en fælles forståelse af nævnets formål og den praktiske gennemførelse af regelsættet vedrørende nævnets virksomhed. Grundlaget for en samlet kommunikationsstrategi blev også lagt med gennemførelsen af en kendskabsanalyse i befolkningen og en kvalitativ undersøgelse af ansøgernes og tilskudsmodtagernes syn på nævnets administration og kommunikation. Beretningen opsummerer resultatet af diskussionerne og analyserne.

Aktiviteten i 2020 har været præget af Covid-19 pandemien, som har umuliggjort gennemførelsen af rigtig mange af de planer, som nævnet har givet tilskud til. For ikke at miste momentum og et års EU-debatter, har kreativiteten fået frit løb og nævnet har godkendt omlægning af mange aktiviteter til corona-venlige formater. Nævnets særlige corona-initiativer fremgår af beretningen.

Beretningen indeholder desuden en samlet opgørelse og analyse af tilskudsfordelingen i den treårige bevillingsperiode fra 2018 til 2020.

Europa-Nævnet har i bevillingsperioden lagt vægt på at være i en god og tæt dialog med de mange aktører for at fremme øget kvalitet i de aktiviteter, der støttes, men også for at fremme at aktører går sammen og løfter oplysnings- og debatopgaver i fællesskab, så aktiviteterne bliver mere synlige og får en større spredning. Vi har i denne periode set flere og flere sådanne initiativer. Ikke kun på grund af Europænævnets stimulering heraf, men også fordi mange aktører selv har set en fordel i et øget samarbejde.

Et af eksemplerne på det øgede samarbejde er en fælles kampagne mellem Europa-Nævnet og de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer om udbredelse af europadebatten til alle dele af landet med borgerdialoger om fremtidens Europa.

Perioden har i det hele taget været karakteriseret af en styrkelse af den offentlige debat om EU og Europas fremtid. EU's kriser og forskellige løsninger har fyldt nyhedsmediernes hver dag og enkelte forskere peger ligefrem på, at der i høj grad er en fælles europæisk offentlighed med megen debat.

En grundlæggende helt nødvendige debat lige nu er, hvilke værdier EU skal bygge på og ikke mindst hvordan Europa skal samarbejde i fremtiden. Det kommer også til udtryk i emnevalget i ansøgningerne i puljerne.

God læsning, juni 2021

Erik Christensen
Charlotte Antonsen
Lone Langballe
Svend Thorhauge
Peter Westermann

2. Hvad er Europa-Nævnet

Europa-Nævnet er det centrale organ, der har til opgave at fremme folkeoplysning og folkelig debat om EU og fælles europæiske problemstillinger, mens Folketingets Europaudvalg sikrer den parlamentariske behandling af Europapolitikken, og Folketingets EU Oplysning sikrer neutral oplysning om europæiske spørgsmål.

Vores opgave er at være med til at skabe et fundament af viden, som giver mulighed for, at de danske borgere kan tage stilling til det europæiske fællesskab. Nævnet skal være med til at danne myndige unionsborgere, som på et faktisk grundlag kan tage stilling til fælles udfordringer og fælles løsninger.

Det gøres ved fordeling af statslige midler til debat og oplysning om Europa.

Europa-Nævnets virksomhed har baggrund i resultatet af folkeafstemningen i 1992 om Maastricht-traktaten, som udløste et bredt politisk ønske om en permanent debat i Danmark om det europæiske fællesskab.

Nævnet arbejder ud fra grundlæggende principper om politisk neutralitet og balancering af synspunkter i fordelingen af tilskudsmidler.

Visionen for vores arbejde er, at flest mulige borgere i alle samfundslag og over hele landet bliver oplyst om Europa via mange forskellige initiativer og platforme. Det betyder konkret, at nævnet i fordelingen af midler prioriterer både store landsdækkende og små lokale projekter, og at der også vægtes projekter, der er lokaliseret i landområder og ikke kun de større byer.

3. Hvem er Europa-Nævnet

Et helt nyt Europa-Nævn, hvor ingen før har deltaget i arbejdet, er beskikket af Kulturministeren fra 2020 til og med 2023. Medlemmerne er indstillet af Folketingets fem største partier.

Kulturministeren udpegede Erik Christensen til formand. På nævnets konstituerende møde den 24. januar 2020, blev Charlotte Antonsen valgt til næstformand.

Erik Christensen (formand) indstillet af Socialdemokraterne

Medlem af Folketinget fra 2015 til 2019. Formand for Folketingets Europaudvalg fra 2015 til 2019. Medlem af byrådet i Nyborg Kommune fra 2006 til 2015 og borgmester fra 2010 til 2014.

Charlotte Antonsen (næstformand) indstillet af Venstre

Medlem af Folketinget fra 1990 til 2007. Næstformand for Europa-Udvalget fra 2001 til 2007. Selvstændig kommunikationsrådgiver.

Lone Vase Langballe indstillet af Dansk Folkeparti

Regionsrådsmedlem i Region Midtjylland samt formand for Udvalget for Sundhedsinnovation og Erhvervssamarbejde i Danske Regioner og 2. viceborgmester i Viborg Kommune.

Svend Thorhauge indstillet af Radikale Venstre

Landsformand for Radikale Venstre siden 2015. Forstander ved Ry Højskole fra 2004 til 2008 og leder ved Akademiet for Talentede Unge fra 2012 til 2019. Medlem af skatterådet siden 2018.

Peter Westermann indstillet af Socialistisk Folkeparti

Regionsrådsmedlem i Region Hovedstaden siden 2017. Højskolelærer ved Grundtvigs Højskole. Næstformand for Socialistisk Folkeparti fra 2012 til 2014. Medstifter af Tænketanken Cevea.

4. Nævnets virksomhed 2020

Nævnets hovedopgave er at sikre, at midlerne, der er fastsat på finansloven forvaltes korrekt og i overensstemmelse med formålet, så borgerne får bedst og mest mulig oplysning om EU for pengene.

Nævnet bevilger tilskud gennem fire puljer:

1. Partipuljen, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til partier og bevægelser i Folketinget og Europaparlamentet.
2. Pulje A, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til landsdækkende organisationer, der har debat og oplysning om Europa som hovedformål.
3. Pulje B, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til landsdækkende organisationer, der har debat og oplysning om Europa som en del af deres aktiviteter, men hvor hovedformålet er et andet.
4. Pulje C, der gives til etårige oplysningsprojekter til organisationer, institutioner, virksomheder og privatpersoner.

Rammerne for Europa-Nævnets arbejde og kriterierne for at modtage støtte gennem de fire puljer er beskrevet i Finanslovens tekstanmærkninger og tre bekendtgørelser, der tilsammen udgør Europa-Nævnets regelgrundlag:

- Finanslovskonto 21.51.01.40
- Tekstanmærkninger nr. 200. ad 21.51.01 samt Ad tekstanmærkning nr. 200
- Bekendtgørelse nr. 630 af 2. juni 2017 om Nævnet for Fremme af Debat og Oplysning om Europa
- Bekendtgørelse nr. 631 af 2. juni 2017 om tilskud til Folketingets partier og danske partier og bevægelser indvalgt i Europa-Parlamentet til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa
- Bekendtgørelse nr. 632 af 2. juni 2017 om tilskud til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa

Det nytiltrådte Europa-Nævn har holdt 5 møder i 2020 for at skabe klare rammer for sit virke og diskutere hensigten med tilskudsordningerne og de forskellige ønsker til den debat- og oplysningsaktivitet, som bliver outputtet i puljerne.

Diskussionerne har ført til en fælles forståelse af, hvad der ligger i Europa-Nævnets opgave og til fastlæggelse af formuleringer inden for det mulige fortolkningsrum, der kan rumme den fælles forståelse af formål og udmøntning. I afsnit 5 uddybes essensen af diskussionerne.

Desuden blev de praktiske fortolkninger udmøntet i den administrative praksis diskuteret bl.a. med udgangspunkt i konkrete sager og situationer. For størstedelens vedkommende er den administrative praksis videreført, dog med enkelte opstramninger og opdateringer. Se mere herom i afsnit 5.

I lyset af de mangeartede udfordringer som tilskudsmodtagere i Europa-Nævnets puljer havde i 2020 i forbindelse med COVID-19 pandemien, besluttede Europa-Nævnet allerede i foråret 2020 at foretage en række konkrete lempelser i den administrative praksis, der kunne udmøntes inden for lovgivningens rammer, og som kun gjaldt i forhold til den særlige situation med pandemien. En uddybning heraf findes i afsnit 6.

Desuden har nævnet gennemført en kvantitativ analyse af kendskabet til Europa-Nævnets puljer og en kvalitativ analyse af nævnets kommunikation til og med ansøgere og tilskudsmodtagere. Resultatet af analyserne kan læses i afsnit 7.

Endelig har nævnet gennemført to ansøgningsrunder i Pulje C med frist henholdsvis 9. marts og 9. oktober 2020 samt gennemført en ansøgningsrunde i hver af de treårige puljer – Partipuljen, Pulje A og Pulje B for tilskudsperioden 2021 – 2023.

I den anledning afholdt Europa-Nævnet informationsmøder for de treårige tilskudsmodtagere om nævnets fortolkninger samt vilkår for brug af tilskudsmidler og regler for regnskaber. Møderne var højt prioriterede af tilskudsmodtagerne, der stort set alle deltog og udtrykte stor tilfredshed.

5. Europa-Nævnets fortolkninger og prioriteringer

Europa- Nævnet giver tilskud til aktiviteter som har til formål at fremme debat og oplysning i Danmark om det europæiske fællesskab (EU), herunder udvikling af deltagelsesdemokrati.

Det fortolker Europa-Nævnet på følgende måde:

1. Ved ”det europæiske fællesskab (EU)” forstås det internationale politiske samarbejde i EU og Europarådet med tre søjler:
Politics (politiske beslutningsprocesser): Handler om de politiske forhandlingsprocesser og spillet mellem aktørerne. Hvilke forskellige egeninteresse, holdninger, normer og værdier optræder i fællesskabet.
Polity (politiske system): Handler om de politiske institutioner og institutionelle rammer. Fokus er her på, hvordan det politiske system er indrettet og betydningen af dette for politikken.
Policy (den førte politik): Her fokuseres på den politik, som bliver slutproduktet af de politiske forhandlinger (Politics) og de institutionelle rammer (Polity), f.eks. konkrete handlingsplaner, forordninger og direktiver. Hvad betyder EU for borgeren, og hvilke implikationer har det europæiske samarbejde for samfundet?
2. Ved ”fremme af debat og oplysning i Danmark om det europæiske fællesskab” forstås derfor at tilskudsfinansierede aktiviteter skal have det FÆLLES europæiske POLITISKE aspekt som HOVEDFOKUS, og ikke kun på et overfladisk plan behandle temaer fra det europæiske fællesskab eller EU, eksempelvis at et initiativ har baggrund i EU-forhold, EU-regulering, ekspertkomiteer m.v., uden at dette fremgår klart af hovedindholdet i aktiviteten. En støttet aktivitet kan imidlertid være en del af en større aktivitet. I de tilfælde dækkes kun de forholdsmæssige omkostninger af fællesudgifterne og de konkrete henførbare udgifter.

”I DANMARK” betyder at aktiviteten skal fremme den debat, der foregår inden for landets grænser eller den oplysning, der er rettet mod mennesker bosat i Danmark. Tilskud kan således bruges til at indhente viden, oplæg m.v. internationalt, men ikke dække omkostninger for et internationalt publikum f.eks. i form af rejser og ophold.

”FREMME” af debat og oplysning er en meget centralt del af formålet, idet Folketingets hensigt med etableringen af nævnet i forbindelse med det nationale kompromis fra 1992 var at sikre betingelserne for en fortløbende EU-debat på et oplyst grundlag ved at understøtte folkeoplysning om EU. Det ligger derfor i formålet, at en af nævnets primære opgaver er at støtte formidling, som kan skabe engagement og tilgængeliggøre viden. Nævnet lægger i den

forbindelse særligt vægt på at støtte aktiviteter, der forklarer og synliggør hvad EU betyder for borgeren, og hvilke implikationer det europæiske samarbejde konkret har for samfundet.

3. Ved "udvikling af deltagelsesdemokrati" forstås aktiviteter der kan understøtte borgernes og civilsamfundets aktive deltagelse i EU's demokratiske proces, f.eks. via borgernes forståelse af EU's processer og ved at skabe muligheder for borgernes politiske engagement på Europæisk niveau samt ved at understøtte borgerens mulighed for at deltage i valg og afstemninger om EU på et oplyst grundlag.
4. Generelle driftsudgifter og lønninger hos tilskudsmodtager, der ikke vedrører de konkrete aktiviteter, der er givet tilskud til betragtes ikke som fremme af formålet. Forholdsmæssige andele af organisationens omkostninger til generel ledelse, administration og hjælpefunktioner anses imidlertid for en del af de konkrete aktiviteter, hvoraf en mindre del i nogle puljer kan tilskudsfinansieres, (jf. reglerne om tilskud til administration i bekendtgørelserne) og resten kan indgå som del af egenfinansieringen.
5. Årsmøder, generalforsamlinger o.l. betragtes som generelle driftsudgifter, der ikke kan tilskudsfinansieres. Dvs. at eventuelle omtaler eller diskussioner om EU på disse møder ikke kan tilskudsfinansieres. Ønsker tilskudsmodtager imidlertid at lægge et EU-arrangement op ad f.eks. en generalforsamling for at udnytte, at mange vil være tilstede, kan det tilskudsfinansieres, hvis det er tydeligt adskilt fra generalforsamlingen. Fællesudgifter opgøres forholdsmæssigt.
Brug af egne lokaler og eget udstyr, sendetilladelser eller annoncering i eget medie o.l. betragtes også som driftsomkostninger, der ikke kan tilskudsfinansieres.
6. Almindelige og forventelige aktiviteter i henhold til Pulje B-organisationers eget formål opfattes i denne forbindelse også som en drift, der ikke er tilskudsberettiget i Europa-Nævnets regi, da nævnets formål er at yde et tillæg til det arbejde, der allerede sker i disse organisationer, ved at fremme yderligere og fokuseret debat og oplysning om det europæiske fællesskab (EU). Nationale høringsprocesser, dansk interessevaretagelse samt rådgivning og oplysning om regler rettet mod borgerne, selvom der er en mindre EU-vinkel f.eks. i form af baggrund i konkret EU-lovgivning anses ikke for tilskudsberettiget.

Tilskudsmodtager fra Pulje B kan imidlertid anvende tilskuddet til debatskabende aktiviteter for offentligheden, herunder borgermøder med den hensigt at indsamle synspunkter til brug for høringer. Tilskuddet kan også anvendes til konkret oplysning vedrørende det europæiske fællesskab (EU), herunder til deltagelse i samarbejder på europæisk plan, hvis samarbejdet indgår i en ansøgt aktivitet, der består af debat og oplysning i Danmark og har til formål at bidrage til gennemførelsen af denne aktivitet.

7. Tilsvarende kan modtagere fra Partipuljen og Pulje A anvende tilskud til deltagelse i samarbejder på europæisk plan, hvis samarbejdet indgår i en ansøgt aktivitet, der består af debat og oplysning i Danmark og har til formål at bidrage til gennemførelsen af denne aktivitet.

Med de nye formuleringer af fortolkningen af formålet mener Europa-Nævnet at have givet en skarpere afgrænsning af, hvad der kan ligge inden for rammen af lovgivningen og få tilskud. Rammen er ikke flyttet og det er de samme aktiviteter, der kan få tilskud, som hidtil, men afgrænsningen er blevet mere tydelig.

I diskussionerne har det stået meget klart, at Europa-Nævnets medlemmer lægger meget vægt på formidlingen af EU-oplysningen og at tilskud til engagerende aktiviteter, der kan formidle EU i øjenhøjde, vil blive prioriteret. Hvad betyder de ting, der sker på EU-niveau for den enkelte borger og for det lokale område? Det er hypotesen, at en vedkommende formidling kan bidrage til at borgerne engagerer sig i debatten.

Europa-Nævnet har videreført den gældende administrative praksis, der er en udmøntning af reglerne i bekendtgørelserne om tilskud fra Partipuljen og Pulje A, B og C, herunder fortolkningen af hvornår aktiviteter kan betragtes som offentlige og vederlagsfrie og at der med væsentligt egenfinansieret eller væsentligt finansieret fra anden side” menes mindst 50 %.

Nævnet ønsker at fremhæve, at en væsentlig medfinansiering ikke er et objektivi krav, men et prioriteringskriterie i forbindelse med nævnets udvælgelse af de ansøgninger, som tildeles tilskud. Der skal imidlertid være en vis medfinansiering for at nævnet giver tilskud.

Der er dog sket flere lempelser i administrationen:

- En undtagelse for kravet om en vis medfinansiering har hidtil være projektansøgninger om eller under 5.000 kr. Denne grænse er flyttet til 10.000 kr.
- Hidtil har nævnet ikke givet tilskud til driftslignende aktiviteter, hvor der søges om det samme gang efter gang. Nu ydes der også tilskud til gentagne enkeltstående aktiviteter uden særlig udvikling – f.eks. tilskud til årligt gentagne arrangementer, nye artikler på et etableret onlinemedie, flere udsendelser i et fast TV-koncept o.l.
- Partier skal ikke længere anvende nævnets logo i annoncer, men stadig på alle andre produkter udviklet med tilskud. Andre tilskudsmodtagere skal også fortsat bruge logoet i annoncering.
- Ved udregning af overhead i projekterne skal man ikke længere bruge 1924 timer for et årsværk men derimod 1628 timer, som svarer til et årsværk, hvor der ses bort fra ferie og fridage.

Der ud over ønsker Europa-Nævnet at fremhæve, at da nævnet opfordrer tilskudsmodtagerne til at samarbejde om debat- og oplysningsaktiviteter, kan begge parter bruge nævnets tilskud i samarbejdsprojekter – også mellem puljerne.

Europa-Nævnet vil gerne slå fast, at regler er til for at blive overholdt og at nævnet agter at håndhæve dem. Dette gælder også diverse tidsfrister f.eks. ansøgningsfrist og frist for indsendelse af regnskab og rapport, hvor nævnet ikke har hjemmel til at dispensere for fristen, og hvor der er tale om misligholdelse af tilsagnet, hvis fristen ikke overholdes. Men også andre frister, som f.eks. indsendelse af årsplaner og opfølgning på anmodninger om oplysninger, ændringer og tilrettelser skal anstændigvis overholdes og vil blive håndhævet.

6. Corona-lempelser i administrationen

For at støtte tilskudsmodtager, der kunne få problemer med at gennemføre projekter og for at imødegå tilskudsmodtagernes eventuelle likviditetsproblemer som følge af corona-krisen igangsatte Europa-Nævnet hurtigt forskellige tiltag i 2020.

- Der blev sendt mails til samtlige tilskudsmodtagere med opfordring til at indsende ønsker om nødvendige ændringer af aktiviteter og projekter som følge af corona-situationen,
- Sekretariatet kom med idéer og rådgav om mulighederne for ændringer og stort set alle indkomne anmodninger om ændringer blev godkendt,

- Forudbetaling af 75% af tilskuddet i pulje A og B for 2020 blev fremrykket, også selvom det ikke fremgik hvorvidt aktiviteterne ville kunne gennemføres.

For at imødekomme behovet for yderligere information om nævnets stillingtagen til tilskudsmodtagernes eventuelle problemer med at opfylde diverse betingelser for tilskud samt mulighed for at gennemføre bevilgede projekter i 2020 offentliggjorde nævnet desuden efter sit møde 14. maj 2020, at

- Nævnet ville prioritere genansøgninger i Pulje C i 2021, hvis et bevilget projekt i 2020 blev aflyst og projektet annulleret,
- som udgangspunkt ville tilskud blive udbetalt i forhold til de udgifter tilskudsmodtager har haft til aktiviteter, der er godkendt i årsplanen eller i projektet, herunder også til udgifter, der er afholdt selv om aktiviteten eller projektet ikke er fuldt gennemført,
- Nævnet ville se velvilligt på eventuelle begrundelser for anmodning om dispensation fra betingelserne i tilsagnene om egen- og medfinansiering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for tilskud i 2020 og lukning af regnskabsperioden 2018-2020.
- Nævnet ville kunne undlade at tilbageholde udbetaling af tilskud eller kræve udbetalte beløb tilbagebetalt, i de tilfælde hvor tilskudsmodtager ikke har anvendt et tilskud i overensstemmelse med de givne vilkår for tilskuddet - dog efter omstændighederne og en konkret vurdering.

7. Analyse af omverdenens syn på Europa-Nævnet

Der er overraskende mange, som kender Europa-Nævnet. Europa-Nævnet fik i december 2020 gennemført en Megafon-undersøgelse blandt 1005 respondenter om kendskabet til nævnets puljer. Af undersøgelsen kan det konkluderes, at 154 personer svarende til 15 % af befolkningen angiver, at de kender Europa-Nævnet. 38% af disse eller 58 personer vidste at Europa-Nævnet tildeler midler til oplysning og debat om EU. Det svarer til 6 % af befolkningen. Knap 10 % af befolkningen vil ikke være afvisende overfor at de eller en forening, som de er medlem af, ville søge tilskud i Europa-Nævnet. Der er statistisk sikkerhed for, at der er en positiv sammenhæng mellem hhv. deltagelse i politiske/EU-arrangementer og tilbøjelighed for at søge tilskud hos Europa-Nævnet. Der er derimod ikke evidens for at geografi, køn, indkomst eller uddannelse har indvirkning på tilbøjeligheden for at søge tilskud.

Den kvantitative undersøgelse blev i december 2020 suppleret af en kvalitativ undersøgelse gennemført af Europa-Nævnets praktikant. Undersøgelsen bestod af interviews med 12 nuværende eller tidligere tilskudsmodtagere fra pulje A, B eller C samt personer/organisationer, der har modtaget afslag i seneste ansøgningsrunde. Formålet med analysen var, at skabe større indsigt i tilskudsmodtagernes holdning til det at modtage tilskud fra Europa-Nævnet og derved at forbedre nævnets kommunikation til og med ansøgerne/tilskudsmodtagerne.

Den kvalitative undersøgelse af Europa-Nævnets kommunikation viser generelt stor tilfredshed med såvel søgeprocessen som kommunikationstiltagene i form af Erfaringskonferencen, informationsmøderne, hjemmesiden og Facebook og der er stor ros til tilgængelighed til sekretariatet samt venlig, hurtig, professionel behandling og fleksibilitet.

Personlig kontakt ved møder, i Fællesprojektet og pr. telefon fremhæves som fremmende for sagen via det opnåede kendskab til hver andre og der opfordres til endnu mere dialog f.eks. via et panel.

Konkret foreslås mere information om nævnets holdninger og prioriteter, f.eks. via interview med medlemmer på hjemmeside, nyheder efter nævnets møder, mere forklaring af hvad, der menes med EU-fokus, mere liv på hjemmesiden og at bruge organisationerne til at nå ud til nye potentielle ansøgere.

Der er omvendt nogen utilfredshed med krav om dokumentation (ønsker tillid i stedet) og om at sende arrangementsinvitationer til nævnet (føles som kontrolmekanisme) og at skulle skilte med tilskuddet fra nævnet, da det mødes med fordomme om at nævnet støtter op om EU-samarbejdet. Ligeledes føles kravet om EU-hovedfokus begrænsende især i forhold til oplysning overfor 12-17 årige. Der efterspørges mere plads i ansøgningsskemaerne i Pulje A og B til aktivitetsbeskrivelser og peges på de tekniske begrænsninger i ansøgningsskemaets elektroniske platform med knap tid til udfyldelse og ingen mulighed for at gemme. Endelig ønskes mere uddybede afslagsbegrundelser.

Europa-Nævnet har planlagt at anvende resultaterne fra de to undersøgelser til en kommunikationsplan i 2021 samt generelt til et servicetjek af administrationen.

8. Fordeling af tilskud i perioden 2018-2020

Nævnets grundbevilling udgjorde 20,4 mio. kr. årligt i perioden 2018-2019 samt 21,2 mio. kr. i 2020. I 2018 fik nævnet til opgave at fordele en ekstra million til regeringsinitiativet ”En styrket EU-debat”. Den ekstra million blev finansieret med Europa-Nævnets optøede midler fra tidligere års overskud. Tabel 1 viser bevillingen fordelt på de enkelte puljer og andre formål.

Tabel 1
Den årlige bevillings fordeling på formål 2018 - 2020

I mio. kr.	2018	2019	2020
Partipuljen	7,6	7,8	8,0
Pulje A	3,2	3,2	3,2
Pulje B	3,7	3,8	3,9
Pulje C	4,1	4,2	4,3
PL-regulering	0,4	0,2	0,0
Bevilling til ordinære tilskud	19,0	19,2	19,4
Nævnets administration	1,8	1,8	1,8
Samlet ordinær bevilling	20,8	21,0	21,2
Ekstra pulje til styrket EU-debat	1,0		
I alt bevilget til Europa-Nævnet	21,8	21,8	21,2

Anm.: I 2020 startede en ny bevillingsperiode med basisfordeling opgjort på de forskellige puljer

Tabel 2
Europa-Nævnets forbrug til tilsagn om tilskud og administration 2018-2020

Pulje	2.018	2.019	2.020
Partipuljen	7.763.441	7.882.105	7.999.999
Pulje A	3.268.817	3.233.684	3.199.999
Pulje B	3.403.369	3.457.784	3.511.812
Pulje C	5.579.638	5.674.422	5.931.562
Ekstra pulje til styrket EU-debat	1.000.000		
Tilskud i alt	21.017.283	20.250.014	20.645.392
Nævnets administration	1.801.000	1.789.050	1.718.502
Samlet forbrug	22.818.283	22.039.064	22.363.894

Anm.: Pl-reguleringen (opregningen) er fordelt forholdsmæssigt på de 4 puljer

Som det fremgår af tabel 2 sammenholdt med tabel 1, overstiger tilskuddene i pulje C det bevilgede beløb på finansloven. Det skyldes, at tilskud til projekter, der bortfalder eller får udbetalt mindre end bevilget, uddeles igen i 2. ansøgningsrunde – det såkaldte tilbageløb. Desuden skal tiloversblevne midler i Pulje A og Pulje B overføres til Pulje C.

Partipuljen

Tilskuddene for 2018-2020 blev behandlet i efteråret 2017.

Tilskud fra Partipuljen ydes efter ansøgning, hvor ansøger skal udarbejde et treårigt aktivitetsprogram samt tilhørende budget. Hvert af tilskudsårene skal tilskudsmodtagere desuden udarbejde en mere detaljeret årsplan med budget.

En tredjedel af midlerne i partipuljen fordeles ligeligt som grundtilskud til samtlige bevægelser og partier, mens en tredjedel går til partierne efter antal mandater i Folketinget og den resterende tredjedel til partier og bevægelser efter antal mandater i Europa-Parlamentet.

Partierne kan højst anvende et beløb svarende til det årlige grundtilskud tillagt 20 % af det resterende tilskud til aflønning af egne medarbejdere. Ingen af partierne udnytter muligheden for løntilskud fuldt ud, da der kun kan bruges tilskud til det sekretariatsarbejde, der medgår til at gennemføre EU aktiviteterne.

Folkebevægelsen mod EU fik ikke valgt nogle af sine kandidater til Europa-Parlamentsvalget i 2019, hvilket bevirkede, at bevægelsen ikke var tilskudsberettiget fra 2020.

Nye Borgerlige blev tilskudsberettiget fra 2020 i forbindelse med Folketingsvalget i 2019, hvor partiet fik 4 folketingsmedlemmer.

Liberal Alliance har valgt ikke at søge tilskuddet i perioden 2018-2020.

Tabel 3**Fordeling af tilskud til partier og bevægelser i Folketinget og Europa-Parlamentet 2018-2020**

Partipuljen	2.018	2.019	2.020	2018-2020
Alternativet	447.276	454.113	374.269	1.275.658
Dansk Folkeparti	1.525.532	1.548.850	750.937	3.825.319
Det Konservative Folkeparti	599.031	608.187	688.559	1.895.777
Enhedslisten	511.173	518.986	704.154	1.734.313
Folkebevægelsen mod EU	503.186	510.877		1.014.063
Nye Borgerlige			358.674	358.674
Radikale Venstre	846.630	859.571	956.065	2.662.266
Socialdemokratiet	1.669.300	1.694.815	1.660.219	5.024.334
Socialistisk Folkeparti	615.005	624.405	924.876	2.164.286
Venstre	1.046.307	1.062.300	1.582.246	3.690.853
I alt	7.763.441	7.882.105	8.000.000	23.645.546

Tabel 3 viser de tilskud, som de enkelte partier er blevet bevilget. Flere af partierne har imidlertid haft et mindre forbrug af midler til EU-aktiviteter end de fik bevilget.

Tabel 4**Forbrug af tilskud i partier og bevægelser i Folketinget og Europa-Parlamentet 2018-2020**

Partipuljen	2.018	2.019	2.020	2018-2020
Alternativet	353.536	291.027	382.324	1.026.887
Dansk Folkeparti	1.525.532	1.548.850	750.937	3.825.319
Det Konservative Folkeparti	95.929	493.729	135.599	725.257
Enhedslisten	400.030	552.173	704.154	1.656.357
Folkebevægelsen mod EU	503.186	508.928		1.012.114
Nye Borgerlige			182.838	182.838
Radikale Venstre	599.654	821.896	1.170.957	2.592.507
Socialdemokratiet	1.074.806	1.120.716	1.330.194	3.525.716
Socialistisk Folkeparti	582.823	570.323	1.009.038	2.162.184
Venstre	708.080	763.551	1.545.985	3.017.616
I alt	5.843.576	6.671.193	7.212.026	19.726.795

I tabel 4 ses partiernes faktiske brug af tilskuddene.

Der er således i alt 3,9 mio. kr. af tilskuddene, som partierne ikke har anvendt til oplysning og debat om Europa i den treårige periode. Pengene er tilbagebetalt til staten.

Tilskuddene er primært brugt på annoncering, gennemførelse af 1 eller 2 årlige konferencer samt lokale møder og artikler i partiernes blade. Som nyt i denne tilskudsperiode er partierne desuden begyndt at producere korte videoer.

Pulje A

Organisationer, som har Europadebat og -oplysning som hovedformål, og som ikke er et parti eller en bevægelse indvalgt i Folketinget eller Europa-Parlamentet får tilskud fra Pulje A. For at modtage tilskud fra Pulje A skal organisationerne mindst have 350 medlemmer, der årligt betaler minimum 150 kr. i kontingent. Organisationen skal desuden være repræsenteret flere steder i landet, og have en demokratisk struktur, der sikrer medlemmernes indflydelse på organisationens arbejde.

Ligesom Partipuljen var der én ansøgningsrunde, hvor tilsagn udløste årligt tilskud i hele den treårige bevillingsperiode. Tilskuddet blev tildelt på baggrund af et treårigt aktivitetsprogram og budget, der hvert år suppleres med detaljerede årsplaner.

Tabel 5

Fordeling af tilskud til organisationer, som har europadebat og -oplysning som hovedformål 2018-2020

Pulje A	2.018	2.019	2.020	2018-2020
DEO	1.101.523	1.089.684	1.078.333	3.269.540
Europabevægelsen, Den Danske	1.055.556	1.044.211	1.033.333	3.133.100
FMU, Fagbevægelsen mod Unionen	284.319	281.263	278.333	843.915
Nyt Europa	827.419	818.526	810.000	2.455.945
I alt pulje A	3.268.817	3.233.684	3.199.999	9.702.500

Tabel 5 viser de tilskud, som de enkelte organisationer er blevet bevilget. Der er mulighed for, at bruge mere i et år, mod at bruge mindre andre år.

I tabel 6 ses organisationernes faktiske brug af tilskuddene i Pulje A fordelt på de tre år. Samlet over perioden har organisationerne brugt det fulde tilskud.

Tabel 6

Forbrug af tilskud i organisationer, som har europadebat og -oplysning som hovedformål 2018-2020

Pulje A	2.018	2.019	2.020	2018-2020
DEO	1.076.142	1.115.065	1.078.333	3.269.540
Europabevægelsen, Den Danske	1.055.556	1.044.211	1.033.333	3.133.100
FMU, Fagbevægelsen mod Unionen	277.196	287.530	279.189	843.915
Nyt Europa	876.375	800.195	779.376	2.455.946
	3.285.269	3.247.001	3.170.231	9.702.501

Aktivitetsniveauet i A-organisationerne har generelt været højt og foruden egne aktiviteter har organisationerne også bidraget med løsning af oplysningsopgaver hos Pulje B-organisationerne og en række tilskudsmodtagere i Pulje C. Samarbejdet medvirker til en effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer afsat til debat og oplysning om Europa og sikrer større spredning og kvalitet.

Pulje B

Organisationer, som har Europadebat- og oplysning som en del af deres aktiviteter, men hvor hovedformålet er et andet kan søge tilskud i Pulje B. For at modtage tilskud skal organisationen mindst have 350 kontingentbetalende medlemmer, eller være en sammenslutning af landsdækkende, regionale eller lokale organisationer. Organisationen eller sammenslutningen skal desuden være repræsenteret flere steder i landet, og have en demokratisk struktur, der sikrer medlemmernes indflydelse på organisationens arbejde.

Bevillingsperioden for pulje B var treårig, og der blev derfor afholdt én ansøgningsrunde, hvor tilsagn udløste tilskud i alle tre år. Tilskuddet bliver tildelt på baggrund af en treårig aktivitetsplan og budget samt årlige arbejdsplaner.

Europa-Nævnet fandt ikke grundlag for at fordele 1.104.844 kr. i alt af det samlede beløb i Pulje B over de tre år. Det svarer til 368.281 kr. pr. år i 2016-prisniveau. Opregnet med den statslige prisregulering var der 376.201 kr. til rest i pulje B i 2018, 382.216 kr. til rest i pulje B i 2019 og 388.188 kr. i 2020. Restbeløbene er blevet overført til Pulje C i henhold til reglerne anført i finansloven, tekstanmærkning nr. 200, stk. 3, nr. 4

Tabel 7

Fordeling af tilskud til organisationer, som har europadebat og -oplysning som del af deres formål 2018-2020

Pulje B	2.018	2.019	2.020	I alt
Afrikakontakt (Global Aktion)	233.244	236.973	240.676	710.892
AOF Danmark	364.337	370.162	375.946	1.110.445
Dansk Friskoleforening	178.763	181.622	184.459	544.845
Den Selvejende Institution NOAH	306.452	311.351	316.216	934.019
Det Økologiske Råd (Rådet for Grøn Omstilling)	200.787	203.997	207.185	611.969
Efterskoleforeningen	234.946	238.703	242.432	716.081
Europæisk Ungdom Danmark	340.502	345.946	351.351	1.037.799
FIC	728.674	740.324	751.892	2.220.890
Folkehøjskolernes Forening	408.602	415.135	421.622	1.245.359
Foreningen Globalnyt	61.290	62.270	63.243	186.804
INFORSE-Europe	134.790	136.945	139.085	410.819
Liberal oplysningsforbund LOF	210.982	214.355	217.704	643.041
I alt Pulje B	3.403.369	3.457.784	3.511.812	10.372.965

Tabel 7 viser de tilskud, som de enkelte organisationer er blevet bevilget. En række af organisationerne har imidlertid ikke fået udbetalt hele deres tilskud som følge af et lavere forbrug over den treårige periode.

Dette gælder især Europæisk Ungdom og Liberalt oplysningsforbund LOF, som hver afstod fra at bruge en halv million. Bl.a. er hele LOF's tilskud for 2020 blevet tilbagebetalt, da LOF aflyste alle aktiviteter og Europæisk Ungdom brugte kun det halve af, hvad de plejede pga. corona-situationen, men corona er langt fra den eneste forklaring på det store underforbrug i perioden, hvor disse organisationer ikke har kunnet levere en stor del af de aktiviteter, som de ansøgte til.

Også Afrikakontakt (Global Aktion) og INFORSE-Europe har haft et større underforbrug på ca. 75.000 kr. hver og Dansk Friskoleforening har brugt 25.000 kr. mindre end bevilget.

Den Selvejende Institution NOAH, FIC og Foreningen Globalnyt har hver haft et mindre, ubetydeligt underforbrug.

I tabel 8 ses organisationernes faktiske brug af tilskuddene i Pulje B.

Tabel 8
Forbrug af tilskud i organisationer, som har europadebat og -oplysning som del af deres formål 2018-2020

Pulje B	2.018	2.019	2.020	I alt
Afrikakontakt (Global Aktion)	200.983	192.274	243.008	636.265
AOF Danmark	364.337	350.162	395.946	1.110.445
Dansk Friskoleforening	134.072	145.676	240.303	520.051
Den Selvejende Institution NOAH	377.632	372.070	174.907	924.609
Det Økologiske Råd (Rådet for Grøn Omstilling)	185.371	268.205	158.393	611.969
Efterskoleforeningen	209.353	264.906	241.822	716.081
Europæisk Ungdom Danmark	213.418	207.743	103.675	524.836
FIC	728.674	740.324	745.495	2.214.493
Folkehøjskolernes Forening	183.585	912.171	149.603	1.245.359
Foreningen Globalnyt	60.000	60.000	59.700	179.700
INFORSE-Europe	107.748	83.379	142.530	333.657
Liberalt oplysningsforbund LOF	75.837	76.522		152.359
I alt pulje B	2.841.010	3.673.432	2.655.382	9.169.824

Aktiviteterne har primært været traditionelle oplysningsarrangementer til den brede målgruppe samt undervisningsmateriale rettet mod unge. Aktiviteterne er generelt præget af høj kvalitet, især i de tilfælde hvor flere går sammen i partnerskaber om gennemførelsen af aktiviteterne.

Pulje C

Tilskud fra denne pulje gives til enkeltstående lokale aktiviteter eller større regionale eller landsdækkende projekter. Både organisationer, kommercielle virksomheder og privatpersoner

kan søge om tilskud fra puljen. Tilskud ydes efter ansøgning, der skal indeholde en projektbeskrivelse og budget for aktiviteten. Der afholdes to ansøgningsrunder om året. Projekterne skal gennemføres inden for tilskudsåret.

Europa-Nævnet har desuden mulighed for at anvende midler fra Pulje C til større enkeltstående landsdækkende oplysningsaktiviteter, hvor nævnet og de landsdækkende aktører i tæt samspil sætter fokus på fælles temaer. I alle årene 2018 – 2020 har nævnet inviteret de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer til en fælles kampagne med titlen *Styrkelse af EU-debat i alle egne af landet*. Hvert af årene er 600.000 kr. af det tilbageløb, som er til rest i efteråret, anvendt til kampagnen. Læs herom i afsnit 9.

I beskrivelse og analysen nedenfor af tilskudsfordelingen i Pulje C er disse årlige 600.000 kr. til fælles kampagne holdt uden for, da de ville forstyrre billedet og sammenligningen med tidligere tilskudsperioder. Det drejer sig om tabellerne 9–12 og fig. 1-4.

Tabel 9
Ansøgninger og tilsagn i ordinære ansøgningsrunder i Pulje C fordelt på år

	Antal ansøgere	Samlede projektbudgetter i ansøgningerne i kr.	Ansøgt beløb i kr.	Bevilget beløb i kr.	Antal tilsagn	Gennemsnitligt tilskud i kr.
2.018	133	32.224.181	15.018.413	4.979.638	72	69.162
2.019	132	25.113.774	12.632.904	5.074.422	72	70.478
2.020	108	21.586.497	11.026.566	5.316.562	66	80.554
I alt	373	78.924.452	38.677.883	15.370.622	210	73.194

Interessen for at søge tilskud har været mærkbart lavere i årene 2018-2020. I perioden 2009-2011 fik nævnet gennemsnitligt 173 ansøgninger årligt. I 2012-2014 var gennemsnittet 167. Gennemsnittet for perioden 2015-2017 var 160, mens gennemsnittet for 2018-2020 kun er 124.

Til gengæld er antallet af ansøgninger på høje beløb steget. Dette skyldes uden tvivl, at kravet til hvornår projektregnskabet skal revideres af en statsautoriseret revisor ved bekendtgørelsesændringen, der trådte i kraft 1. juli 2017, blev hævet fra 50.000 kr. til 100.000 kr. i tilskud. Før ændringen lå mange af ansøgninger lige under 50.000 kr. og nu ligger mange lige under 100.000 kr.

Karakteren af ansøgningerne er samtidig ændret. Før drejede de sig ofte om et enkelt arrangement. Nu er der som regel tale om store sammensatte projekter med flere arrangementer samt podcast, videoer o.l. i samme projekt. Der er derfor ikke tale om, at aktiviteten er blevet mindre.

Antallet af bevillinger har været fuldstændigt stabilt i de forrige 2 perioder. Nævnet bevilgede 230 tilskud i alt fra 2012 til 2014 og 231 tilskud fra 2015 til 2017, mens der i perioden 2018 til 2020 er sket et lille fald i antallet af bevillinger til 210.

Til gengæld er det gennemsnitlige bevilgede beløb forøget fra et stabilt niveau på ca. 60.000 kr. i perioden 2015-2017 til 80.500 kr. 2020. Størrelsen af bevillingerne er steget støt gennem hele perioden 2018-2020. I perioden 2012-2014 faldt det gennemsnitlige tilskud fra 73.000 kr. i 2012 til 55.000 kr. i 2014.

Ansøgenes villighed til at bidrage med egenfinansiering eller finansiering fra anden side er faldet markant siden 2015. Nævnet skal ifølge bekendtgørelsen prioritere ansøgninger med en væsentlig medfinansiering, dvs. mindst 50%.

Tabel 10
Oplyst medfinansiering i ansøgningerne i gennemsnit 2015-2020

2.015	2.016	2.017	2.018	2.019	2.020
56%	53%	53%	53%	50%	49%

Tilskud fra Pulje C kan søges til eksempelvis debattmøder, konferencer, produktion af TV- og radioprogrammer, etablering af webinformation, udarbejdelse af oplysnings- og undervisningsmateriale og kategorien Andet, som f.eks. brætspil, rollespil og tværgående initiativer.

Tabel 11
Fordeling af ansøgninger i perioden 2012-2020 samt antal afslag, tilsagn og tilskud i kategorierne i 2018-2020

Type	Ansøgninger 2012-2014	Ansøgninger 2015-2017	Ansøgninger 2018-2020	Antal afslag 2018-2020	Antal tilsagn 2018-2020	Tilskud i alt i kategorien 2018-2020
Arrangementer	136	119	98	45	53	4.175.545
Radio/TV	220	205	148	57	91	6.040.539
WEB	54	53	47	26	21	1.445.274
Publikationer mv	51	59	46	19	27	2.269.764
Andet	40	43	34	16	18	1.439.500
I alt	501	479	373	163	210	15.370.622

I tabel 11 og 12 ses fordelingen af ansøgninger på forskellige typer af aktiviteter, som der søges om tilskud til. Som i de forrige perioder er det i 2018-2020 mest populært at søge tilskud til radio eller tv-programmer (148 ansøgninger) og derefter arrangementer (98 ansøgninger), mens der er indsendt omkring 47 webinitiativer og 46 ansøgninger om tilskud til publikationer med oplysning eller undervisningsmateriale. Desuden blev der ansøgt om 34 projekter med blandede aktiviteter.

Sammenlignet med de to forrige perioder er interessen for at søge tilskud hos Europa-Nævnet faldet. Dette ses tydeligt i kategorierne Arrangementer og især Radio/TV.

Både ansøgninger om arrangementer og om radio/TV fik i de forrige perioder i udpræget grad delvise tilsagn, hvor nævnet gav væsentligt mindre end ansøgt, men til tilsvarende flere ansøgere. Det er altså blevet sværere at få et tilsagn end tidligere, men til gengæld har tilskuddene været væsentligt højere. Det har sandsynligvis højnet kvaliteten af aktiviteterne men samtidig afskrækket en del faste ansøgere fra især gruppen af ikke-kommercielle radio- og TV-stationer i at søge (forgæves). Tilskudsmodtagerne i kategorien Radio/TV fik desuden ikke mere dækket en stor del af deres generelle driftsudgifter efter omlægning af regnskabspraksis omkring 2017. En række af såvel de kommercielle som de ikke-kommercielle radio/TV-ansøgere havde desuden tidligere den praksis hver især at indsende mange ansøgninger i hver ansøgningsrunde, evt. i forskellige selskabers eller medarbejders navne. Fra 2018

blev nævnets praksis at tildele ét eller to tilsagn pr. ”ansøgerfamilie”, med mindre der var tale om særligt spændende projekter i stedet for de sædvanlige studieoptagelser af debatter eller interviews.

I tabel 12 ses den relative fordeling mellem kategorierne – dels i forhold til interessen for de forskellige typer af aktiviteter, dels i forhold til nævnets præferencer i forbindelse med tilde-
ling af tilskud.

Tabel 12. Fordeling af ansøgninger og tilskud på 4 typer og perioder i procent

Tabel 12
Fordeling af ansøgninger og tilskud på 4 typer og perioder i procent

Type	2012-2014		2015-2017		2018-2020	
	Ansøgninger i %	Tilsagn i % af alle tilsagn	Ansøgninger i %	Tilsagn i % af alle tilsagn	Ansøgninger i %	Tilsagn i % af alle tilsagn
Arrangementer	27	28	25	23	26	25
Radio/TV/web	55	57	54	58	53	53
Publikationer mv.	10	8	12	11	12	13
Andet	8	8	9	8	9	9
I alt	100	100	100	100	100	100

I takt med at hovedparten af ansøgningerne om radio/TV programmer nu også indeholder udgivelse af optagelserne i podcast- og video-format giver det mere mening igen at se på ansøgningerne fra kategorierne Radio/TV og Web under ét. Dermed kan vi groft dele aktiviteterne ind i klassiske arrangementer og debatter, elektroniske medier samt publikationer og undervisningsmateriale.

Er det så arrangementer, elektroniske medier eller publikationer, som er blevet prioriteret i forbindelse med fordelingen af puljen?

Tabel 12 viser at over halvdelen af ansøgningerne (53%) i perioden 2018-2020 vedrører elektroniske medier og at de elektroniske medier også udgør 53% af tilsagnene i 2018-2020. Det er den første periode i nyere tid, hvor nævnet ikke har givet flere tilsagn til de elektroniske medier, end deres andel af ansøgningerne burde berettige til. Samtidig er andelen af tilsagn til arrangementer forøget i perioden i forhold til forrige periode, så der nu gives næsten den andel af tilsagnene som andelen af ansøgninger viser (25% tilsagn i forhold til 26% ansøgninger). En lille overvægt af tilsagn gives til publikationer og undervisningsmateriale (13% tilsagn i forhold til 12% ansøgninger)

Udviklingen fra 2012 til 2020 har generelt været væk fra elektroniske medier og over mod publikationer og undervisningsmateriale. Desuden er debatarrangementer – efter et dyk i perioden 2015-2017 ved at tilbageerobre sin andel og ligger nu på en fjerdedel af alle tilsagnene.

Beløbsmæssigt gives generelt større beløb pr. tilsagn til publikationer og undervisningsmateriale, hvor de 13% af tilsagnene tegnede sig for 15 % af det samlede tilskud i 2018-2020, mens 53% af tilsagnene til de elektroniske medier tegnede sig for 49% af beløbet i puljen. Tilsvarende er beløbene til arrangementer større, og de 25% af tilsagnene tegnede sig for 27%. Gruppen af Andet ligger på 9% både i forhold til andel af tilsagnene og af puljen.

9. Styrkelse af EU-debatten i alle dele af landet

For at styrke oplysning og debat i de geografiske områder, hvorfra der kommer få ansøgninger, har nævnet taget initiativ til en stor fælles kampagne sammen med EU-oplysningsorganisationerne om debatter i hele landet uden for de store byer. Den fælles indsats startede i 2018.

Initiativet byggede oven på erfaringerne fra tidligere på året, hvor nævnet udbød en pulje på 1 mio. kr. som del af regeringsinitiativet om at styrke EU-debatten i Danmark. Den ekstra pulje førte til 79 borgerhøringer i 69 byer over hele landet, som blev gennemført af de 5 landsdækkende EU-oplysningsorganisationer Demokrati i Europa Oplysningsforbundet (DEO), Den Danske Europabevægelse, EuropaNu, Fagbevægelsen mod unionen (FMU) og Nyt Europa. Der deltog over 3300 danskere fra stort set alle samfundsgrupper og i alle aldre fra 15 til mindst 85. Nævnet og de fem organisationer har desuden udgivet en bog *Borgertanker Om Fremtidens EU*, som opsummerer borgerhøringerne.

Hvor skal EU hen? Det spurgte Europa-Nævnet så danskerne om i 2019 sammen med 4 af de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer. FMU deltog ikke dette år. I alt blev der afholdt EU-debatter i 22 mindre byer med knap 100 deltagere i gennemsnit pr. debat som optakt til EP-valget. Der deltog 2091 i debatterne.

Initiativet fortsatte i 2020, hvor FMU igen deltog og hvor Folkebevægelsen mod EU og Europa Parlamentet i Danmark også blev del af projektgruppen. Kampagnen fik eget logo og alle debatter blev markedsført ensartet af samtlige partnere. Europa Parlamentet bidrog med pjecen *EU på 5 minutter* til uddeling ved debatterne eller til download.

Der var planlagt 21 debatter, som skulle gennemføres i foråret i samarbejder to og to mellem de landsdækkende organisationer. En corona-krise kom i vejen og bevirkede, at planerne blev væsentligt ændrede. 4 af debatterne blev gennemført som lokale fysiske arrangementer i mindre byer i samarbejde med lokale partnere. Andre 4 debatter blev gennemført som hybride arrangementer, hvor en mindre del af deltagerne kunne møde fysisk op hos de lokale samarbejdspartnere til arrangementer, som samtidig blev udbudt online med mange deltagere fra hele landet. 10 debatter var udelukkende online. De sidste 3 arrangementer måtte aflyses. I alt deltog 1079 personer i de 14 debatter. I onlinedebatterne viste det sig, at ca. 50 % af deltagerne kom fra hovedstadsområdet.

Kampagnen i 2020 blev afsluttet med produktion af en video om initiativet og hvorfor det er vigtigt at engagere borgerne i debatten om fremtidens Europa samt at interessen for at blive hørt klart er tilstede i befolkningen. Fælles artikler med samme budskab blev desuden offentliggjort i Altinget samt 15 lokale aviser, der tilsammen dækker hele landet fra Vendsyssel til Lolland-Falster.

Debatterne blev alle årene til i samarbejde med lokale aktører, som primært var folkehøjskolerne og folkebibliotekerne. Arrangementerne har generelt været godt modtaget af de lokale samarbejdspartnere. De har desuden været velbesøgte, særligt i lyset af at de er afholdt steder, hvor der ikke tidligere er stor erfaring med invitation til EU-debat. Erfaringerne er at der er et stort potentiale til at opbygge mere langsigtede lokale samarbejder, som kan højne

viden om EU i nye områder i landet. Et langsigtet samarbejde vil forventeligt resultere i kontinuerlig dialog med de lokale samarbejdspartnere om deres behov, og i højere publikumstal, idet samarbejdet såvel som annonceringen kan udvikles.

Kampagnen fortsætter i 2021 med midler fra 2020. Nævnet har således brugt 600.000 kr. af tilbageløbet i Pulje C hvert af årene 2018-2020 til kampagnen.

Det har været vigtigt for Europa-Nævnet, at debatterne kom så langt ud i landet som muligt og bredt engagerede den danske befolkning. Det er lykkedes over al forventning.

10. Fremtidige tiltag

I 2021 åbner den europæiske konference om Europas fremtid. Den vil sandsynligvis løbe til midten af 2022.

Europa-Nævnet og de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer vil gøre sit til at også danskernes stemme bliver hørt på europæisk plan.

Nævnet forventer desuden at kunne bidrage yderligere til dansk deltagelse i konferencen om Europas fremtid evt. med en ekstra pulje.

I den nye periode vil udvikling af deltagelsesdemokrati således være en af nævnets prioriteter. Ansøgninger om debatter om borgernes ønsker til fremtidens reformer og om indsamlingsmetoder til formidling af borgerønsker i relation til udvikling af EU vil være højt på nævnets ønskeliste.

Det samme vil ansøgninger om podcast med EU-information og EU-debat. Podcast er det nye folkeuniversitet, som når borgeren, når denne er mest motiveret. Men også hybride former for debatarrangementer, hvor online deltagere er "til stede" i det samme rum som fysiske deltagere vil være højt prioriterede. Sådanne arrangementer kombinerer det bedste fra 2 verdener: Den fysiske, engagerende, intense deltagelse, hvor man ser hinanden i øjnene, mens man debatterer, kombineres med muligheden for at nå meget bredere ud end det lokale forsamlingshus tillader.

Europa-Nævnet vil også gerne åbne for et samarbejde med Folketingets EU-oplysning. Sammen forventes det, at institutionerne kan nå endnu bredere ud med debat og oplysning om det europæiske fællesskab.

I 2021 vil Europa-Nævnet udarbejde en ny kommunikationsstrategi, som bl.a. skal understøtte en større geografisk og demografisk spredning af såvel tilskudskronerne som EU-debatten.

Europa-Nævnet opfordrer til at gå sammen om at gøre det nemt at tage stilling og at invitere borgerne med i debatten om fremtidens Europa.

-o0o-